

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az oláh kérdésről.

(Három közlemény.)

Irta: Kovács Albert.

A magyarok és oláhok első mérkőzése Európa itélő széké előtt megtörtént a brüsszeli kongresszuson és a magyarok fényes győzelmével végződött. Legyen érte díjosság és hála Apponyinak, ki nagy elméjének és ékesszólásának fényével elbűvölte Európa ezen Areopagusát; Jókainak, a nemzet nagy költőjének, a ki bizonyosságot tett nemzetének igaza felől és Pázmándynak, a fáradszomjas, nemes agitátornak, a ki itthon és külföldön évek óta leg többet tett az ügy megismertetésére és a figyelem felkeltésére!

Fényesen győztünk; hiszen ez most nem is lehetett másként; hanem a győzelemnek és az ezt megelőzőt harszónak nagyon komoly intelmei és tanúságai vannak a magyar nemzetre nézve, a melyeket ha fatalis apathiájával ismét elmulaszt hasznára fordítani, Európa kedvező hangulatát elveszítheti, sőt el fogja veszíteni és pedig méltán. Nyugat-Európa nagy várakozásokat köt nemzetünkhez itt a távol keleten, a nyugat végpontjára; a komoly külföldi lapok ezt az utóbbi időben mind egy értelemmel kifejezték; attól tartok, az a benyomásom, hogy talán túlzott várakozásokat, hogy talán ahhoz a magyar nemzethez szabja várakozásait, a mely a Hunyadiak idejében védbástyát képezett a barbár kelet ellen, s ha csalódnai fog bennünk, más erőnek alakulását fogja a végponton elmozdítani.

Nagy intelem, nagy tanúság foglaltatik számukra a lezajlott oláh mozgalomban és kimenetelében; próbáljuk hasznunkra fordítani! Nekünk mi oláh kérdéstünk okvetlenül meg kell oldani, mert Nyugat-Európa itt a nyugat végén egy erős nemzetre, erős államra akar támaszkodni s nem egy olyan szétzilált országra, a melynek az egyik fele szét akarja szagatni a másikat s panasza jár ellene a külföldre. Nem gyengeséget, nem liberális frázisokat keres Európa a Kárpát-völgyben, hanem erőt és hatalmat!

En is megpróbálom, hogy még egyszer elmondjam nézeteteimet az oláh kérdésről, annak a mai stádiumán. En az oláh kérdést több forrásból tanulmányoztam; először az oláhokkal ötven évvel át folytatott közvetlen érintkezésből, másodsor mindig erősen megfigyeltem a magyar politikának az oláhokkal szemben való magatartását. Ezen okoknál fogva érzem jogosítva magamat arra, hogy kérdéshez ismét hozzácsóljak most, a mikor annyira el van mérgeződve.

Az oláh kérdés 1848 óta soha se szűnt meg éles és izgalmas lenni; de koronként mégis kevésbé volt zajos; azonban mintegy négy éve minden eddigi alakjainál nagyobb erővel s főként nagyobb lármával tört ki. Most három éve mikor én irtam róla az akkori Pesti Napló-ban, a nagyobbok zajaik és igazatnak még csak a kezdetén voltunk; de a ki ezen ügynek mozgalmait mindig figyelemmel kísérte, már akkor megérezhette, hogy valaminek történni kellett, a mi az oláh vezéréket minden addigal nagyobb vakmerőségre bátorította; most pedig elég már a legfelületesebb odatekintés, hogy lássa az ember, hogy itt a vezetők életre halálra dolgoznak, úgy, mint a mikor egy mozgalmat kitörésre akarnak juttatni.

Midőn e kérdéshez újból hozzácsólok, talán több ízben csak ismételné fogom azt, a mit három év előtt irtam, mert most azon dolgozatomat újból átolvasván, annak minden adatát és tanácsát újból megerősítve találok ezen újabb három év eseményei és tapasztalatai által is. De tekintve, hogy egy hírlapi cikkek csak egy-két napi napi élete van: az ismétlés talán nem is lesz baj. Igyekezem röviden írni; de mégis három kérdést kell kifejtennem. 1-ször: mi az oláh kérdés; 2-ször: miért vált oly élénk a mozgalom minden látható és könnyen meghatározható ok nélkül; 3-szor: mi az oláh kérdés megoldása.

I.

Korábbi cikkekben terjedelmesen és tüzetesen kifejtettem és számos adatokkal megbizonyítottam, hogy az oláh kérdés az egész oláhságnak, úgy a magyar földieknek, mint az oláhországiaknak azon törekvése, hogy a magyar birodalomból kiszakittassék az a terület, a melyen oláhok laknak, tehát

nemcsak Erdély, hanem Magyarország is a Tisza és egyesítették az oláh királysággal egy oláh nemzeti állammá. Régebb több oláh lehetett látni, a ki ezt tagadta; de most már jéformán senki se tagadja többé. „Egészen természetes — írja a híres oláh Replika — ha felmerül az a nézet, hogy az oláh nemzet egykor egységes államot fog alkotni. Egészen kétségtelen, hogy ha az oláh nép nagy tömegét megkérdeznék, hogy kívánja-e az oláh királysággal való politikai egyesülést egy egységes államban: igennel felelné s mi valótlant és képtelenséget mondanánk, ha ezt tagadni akarnánk!”

Ez az oláh kérdés és nem valami kisebb dolog.

Magyar körökben még most is fennáll az a vélemény, hogy ez csak az oláh túlzó pártnak a programja; de van az oláhok közt egy tekintélyes mérsékelt párt is, a mely erre nem törekszik. Korábbi cikkekben számos adattal igyekeztem meggyőzni a magyar közönséget a felől, hogy ez a véleménye téves, mert az oláhok minden pártja és minden tagja a világhistóriában pártatlan egyetelműséggel egyetért ebben a végcélban. Azonban ez értelmesebbje tudja, hogy a magyar birodalomnak szétbontása nem tartozik a könnyű dolgok közé s legalább is a világ összes oláhsáinak az erejét felülmulja; azért egyelőre megelégednek azzal is, ha az oláh végcél valamely közbeneső lépcsőt elérhetne, pl. ha az osztrák-magyar dualismus felbomlanék s a helyén egy olyan konfoederáció alakulna, a mely német, cseh, lengyel, oláh, magyar és délszláv nyelvtérületekből, mint egyenjogú szövetséges tartományokból állana. Ebben a magyarnak és délszlávnak 3—3 ezer, az oláhnak és lengyelnek 2—2 ezer, a csehnek és németnek 1—1 ezer négyzetmérföldnyi terület jutna.

Egy ilyen szerkezet a magyar nemzet erejét és a Habsburgok trónját annyira meggyengítené, hogy adandó alkalommal például egy muszka háború esetén, a oláhság könnyebben elérhetné végcélját, a birodalomtól való elszakadást és az Oláhországgal való egyesülést. Ez a mérsékelt párt programja. Ha pedig, mint első lépés, még ennyi se volna lehetséges, hát vannak köztük, akik egyelőre örömmel fogadnának annyit is, hogy csak Erdély nyerjen a magyar királyság kötelékében olyan autonómiát, oláh hivatalos nyelvvel, a milyen Horvátországnak van. Az oláhság így is egy szilárd alapot kapna, a melyen a lábat megvethetné s magát folytonosan erősíthetné azon kedvező alkalomra, mikor lehetséges lesz a végszél felé még egy lépéssel közeledni, a hatos csoportu konfoederációba, s végül a végcélhoz jutni, a nagy egységes oláh birodalom megalapításához. Ez a legmérsékelt pártnak a programja, ennél mérsékeltabb oláh egy sincs sem Magyarországon, sem Romániában.

Tehát oláhjaink e három pártját nem a végcél kitűzése választja el egymástól, mert ebben minden oláh egyetért; hanem csak a célra vezető utnak és eszközöknek megválasztása. Tavaly nyáron Dézsen, Mán és Muntyán urak, a legeslegmérsékeltbbek, világosan megmondták Hieronymi belügyminiszternek, hogy ők nem elveikre, hanem csak módorukra nézve különböznek a többi oláhtól. A való tényt mondták.

A magyar politikának legnagyobb hibája és tévedése volt 1867-től fogva a mai napig folytonosan az, hogy az oláh kérdés taglalásánál megelégedett a „túlzó” és „mérsékelt” szók felületes hangoztatásával és sohase tekintett a kérdés mélyére, hogy mi hát az az oláh mérsékelt és miben különbözik a túlzástól? Ezért az oláh kérdésben is csak annyit terékenység fejlet ki, a mennyi a tótok közt, elégnék is bizonyult, hogy a mérsékelttek igyekezet tulsúlyra juttatni a túlzók felé. Pedig tudnia kellett volna, hogy az oláhok közt a mérsékelt és túlzó mind egy követ fuj; hogy ezek az emberek közös tanácskozásokat tartanak, ezeken a legjobb egyetértésben közösen osztják ki a szerepeket, hogy ki legyen közülük mérsékelt, ki túlzó és közös egyetértéssel állapítják meg, hogy mikor lépjenek előtérbe a túlzók, mikor a mérsékelt, a szerint, a mint a végcélra nézve, a melyben mindnyájan egyetértenek, hasznosabbnak mutatkozik. A túlzók természetesen többet kockáztatnak, s azért ezek többnyire olyan emberek sorából kerülnek ki, a kik-

nek kevesebb veszteni valójuk van, pl. felelős szerkesztőnek bejelentenek egy szegény betűszedőt, a ki a fogságot is magára vállalja: de e túlzók a vagyonszámba és előkelőbb mérsékeltnek a pénzén és tanácsa szerint csinálják az agitációt.

Régebb többször megtörtént, hogy a mikor a magyar kormány megsokalta a lármát leküldött Erdélybe néhány mérsékeltet hogy csináljon a túlzók közt csendességet. Képzelen, hogy mikor e mérsékelt emissarusok megérkeztek a túlzók között mindenekelőtt falrengető közös habótában törtek ki a magyar kormány butasága felet, a mely még az orráig sem lát, hanem aztán közös tanácskozásban megalapodtak abban, hogy egy félévig csendesség legyen, hogy a mérsékeltök tekintélye növekedjék a magyar kormány előtt és a jutalmuk nagyobb legyen.

Ilyen bölcsességgel kezelték eddig a magyar kormányok az oláh kérdést! Ehhez Tisza rendesen még egy nagy szinpadit menyőrgést csatolt a képviselőházban s a szegény tatár azt hitte, hogy rendben van a szénája.

Hosszu éveken át az oláh kérdés a nyilvánosság előtt csak ilyen komédiázásokból állott; de e mellett az aknamunka szakadatlanul folyt. Nemzetiségi bankokat alapítottak kétségen kívül külföldi pénzzel, mert a belföldiek sokkal szegényebbek, mint hogy a maguk pénzén alapítottak volna; e bankok segítségével ezer meg ezer holdakra terjedő magyar birtokokat vásároltak össze és azokra oláhokat telepítettek. Az egész területet, a melyen az oláhok laknak, felosztották vármegyékre, járásokra és képviselői területekre; mindenütt ki vannak nevezve a prefektek és tribánok (főispánok és szolgabírák) meg van választva az országos képviselőház, ez utóbbiak közel két évtized óta évenként összejyűlést játszottak végig, határozatokat hoztak és az oláhok közt végre is hajtották. Nemzeti adót vetettek az oláhságra, a melyet a legutolsó oláh is behizetett a papja kezéhez; jegyzéket vezettek az oláhok közt állomásozó oláh nemzetiségi zsandárokról, stb.; s mindezek mellett a népet állandóan bujtoztatták, főként a papjai.

Mindezek nem titokban történtek husz éven át, mert hiszen olyan nagy dolgokat nem is igen lehetne titokban tartani, de sőt nem is kívánták titkolni, mert hiszen szebeni országgyűléseikről nyilvános gyorsírói naplót vezettek és azt lapjaikban kinyomatták; a magyar kormánynak nem volt szüksége titkos rendőrségre, hogy mindezt megtudja. Mindazonáltal még sem tudta!

Es az oláh kérdés és ez annak a mai állapotja, a lehető röviden leírva. A magyar kormányok bölcs politikája ilyen állapotokat engedett létrejönni az országunkban.

E munkaközben oláhaink a nagyobb lármát mégis kerülték néhány éven át; azonban mintegy négy év óta megváltozott a látékép; az agitáció addig nem alkalmazott nagy erővel és nyilvános lármával indult meg egy a nálunk lakó oláhok közt, mint Oláhországban és az egész európai sajtóban, úgy hogy végre az álmos lusta tatárnak a figyelme is erre az ügyre kezdett fordulni.

Most már vizsgáljuk meg e nagyobb lármának okát és tartalmát.

A második kérdés az, hogy miért vált az oláh igazgatás egyszerre oly erőssé és vakmerővé, a milyen még eddig volt?

Ennek az okát alaposan ismerni nagyon becses tényező volna s legközelebbi teendőinkben vezérfonalul szolgálja; azonban az okot csak általános kifejezésekben tudom biztosan megmondani. Ellenben a konkrét adatok tekintetében kénytelen vagyok csak a találgatásra, helyesebben szólva: az okoskodásra szorítkozni.

Hogy az oláh mozgolódás azért vált ennyire elszántá és a kitöréseket keresővé, mivel a vezérei a megadott helyzetben a cél elérését, vagy legalább a célhoz egy lépéssel közelebb jutást lehetőségesnek tartják: ennnyit könnyű tudni; de a konkrét okot sokkal nehezebb. Fel kell tennünk az oláhok értelmesebbjeiről, hogy ők a világ összes oláhjainak erejét sem tartják elégnak arra, hogy a magyar államot megbontsa, nem is szólva arról, hogy egy ilyen művelettel az egész monarchia érdekelve volna; tehát mikor a mozgalmat mégis kitörés felé hajtják, nem a magok erejében, hanem valami rajtok kívül

álló tényezőnek a közreműködésében kell bizakodniok.

Ők természetesen nyilvánosan azt hirdetik, hogy az oláhok elnyomtatása annyira tűrhetatlenné vált, hogy innmár elkezdődtek a forradalmi kitörések. De mi tudjuk, hogy hogy ez nem igaz s csak a külföld számára volt kigondolva. Magyarországon a magyaroknak és oláhnak és a többi nemzetiségnek a sorsa egyenlő; jóban, rosszban egyformán osztozunk; s maga az oláh nép, a tömeg, tényleg nem is lázong; hanem csak a vezetők lármáinak, mindenki husz helyett. Igenis fel van bujtoztatva a nép is minden rétegében, de nem valami politikai motívummal, a mely iránt annak a legkisebb érdeke sincs; hanem azzal, hogy leölik a magyar és szász urakat, elveszik a földjüket s kiosztják az oláhok közt.

Sokan vélekednek úgy közlünk, hogy Muszkaországból kapnak biztatást, hogy küszöbön áll a muszka háború, tehát készüljenek. Azonban a nagyobb lázongás már négy év óta tart, a mely idő alatt a muszka háboru soha sem állott küszöbön s ma sem áll. Azt feltételezni, hogy a muszka évek során át igazgatja őket azért, mert esetleg talán valaha még háborúra lehet velünk s akkor hasznokat vesz: helytelen volna. A mi muszka háborunk nem tartozik a bizonyos dolgok közé s ha nincs is kizárva, de nem nagyon valószínű, mert azzal a földdel nekünk ezer év alatt csak egy ütközetünk volt.

Még kevésbé lehet azt gondolni, hogy az oláh királyságból azért igaztják őket, — mert Oláhország akar minket megtámadni Erdély birtokáért. Akar Oláhország vágyik Erdély birtokára és erre következetesen törekszik is; azonban Oláhország a saját szakkállára soha se fog minket megtámadni, mert ott a van már annyi értelmi erő, a mely ki tudja számítani, hogy Erdély elfoglalása csak idegen segítséggel volna eszközölhető, mert a mi hadseregünknek a negyedrészé is igen sok arra, hogy az egész Oláhországot összeritorja. Eppen azért, bár az igazgatás rugója Bukarestben van, de ezt is más ok vezeti nem pedig a velünk való háboru keresése.

En azt hiszem, hogy az oláh izgalomnak nem is egészen láthatatlan, hanem félíg immár látható rugója Ausztriában, osztrák politikai körökben van és pedig most az egyszerű nem a régi, hivatalos és hagyományos osztrák politikában a melynek eddigi művészete abban állott, hogy a birodalom egyik népét a másikkal tartotta féken s különösen a magyar nemzeti törekvések ellen már egy nehányszor kijátszta az oláhót, rácsot, horvátot; szóval: nem az udvari politikai körökben; hanem másfajta politikai törekvésben, a mely egyébiránt a régi hivatalos politikának az elfajult tanítvány.

Hírlapi cikkekben és országgyűlési beszédekben már több ízben alkalmat vettem magamnak, hogy felhívjam a magyar közönség figyelmét arra a körülményre, hogy Ausztria addig játszott nemzetiségi tűzzel, másoknak főként Magyarországnak megrontására, hogy most már saját maga éé benne legjobban. Betölt rajta Perczel Móricz tábornok jóslása a ki az 1848-iki pesti országgyűlésen így kiáltott fel: „Ne izgassa Ausztria a mi nemzetiségeinket, mert azt éri el vele, hogy oláh is lesz ugyan, de cseh és lengyel is lesz; azonban a mig mi képesek leszünk elbánni a saját nemzetiségeinkkel, addig Ausztria nem lesz képes erre a magáival, mert azok szét fogják őt szagatni!” Remélem, hogy emlékszik még az agg tábornok és szavaira, a melyeket harmincz év előtt Brüsszelben közölt velem, s most láthatja, hogy jóvondulása immár beteljesedett Ausztrián!

Politikai hír.

Nem fogadja el. A „Neue Freie Mon” tagsprese” azt jelenti, hogy Badeni gróf galiciai helytartó nem fogja megalakítani az új osztrák kabinetet. Állítását a hétfői lap egy beszélgetésre alapítja, melyet tudósítója a Bécsből visszatért Badeni gróffal Lembergben folytatott. A tudósító azt kérdezte Badeni gróftól, hogy mit tart a választási reformról, mire Badeni azt felelte, hogy ez a kérdés a galiciai helytartót nem érinti. „Nem a helytartót, hanem a jóvondulbeli miniszterelnököt kérdézem”, jegyezte meg a tudósító,

mire Badeni mosolyogva válaszolta: „En nem leszek miniszterelnök; a kabinetalakítást nem fogadom el.” Ezt Badeni, a mikor a tudósító utalt arra, hogy a közvélemény őt tartja a leendő miniszterelnöknek, még egyszer is megerősítette.

A költségvetés.

A jövő évi költségvetési előirányzatot a minisztertanács letárgyalván, a kormány tervezetét legközelebbi előzetes szentesítés végett a király elé terjeszti.

Az előirányzat — mint a „M-g” írja — épp úgy, mint a Wekerle-költségvetések, csekély felesleggel zárul. Tehát megtartotta a Bánffy-kormány pénzügyminisztere is a rendszert, de ennek a realitásával azonnal tisztába lehetünk, ha konstataljuk, hogy az idei költségvetés kiadási összegét az előirányzott összeg kerek tíz millióval mulja felül. A folyó esztendő szomorú tapasztalatai tehát egészen figyelmen kívül hagyattak, s a pénzügyminiszter nem számolt azzal az aggasztó ténnyel, a mely a pénztári kimutatásokban a jövedelmek folytonos apadásával az egész pénzügyi politikával megmutatta, hogy Magyarország gazdasági életével nem számol.

Részletve a kiadások tíz milliónyi emelkedését, úgy értesülünk, hogy a költségvetésbe a közös kiadásoknál be van illesztve a hadügyi kormány újabb négy milliós költségvetése, a mi különben nem újsg, mert az emelkedésnek az aránya állandó.

A fennmaradó hat millió a következő módon oszlik meg:

A legnagyobb összeg jut a kereskedelmi miniszternek az államvasutak újabb beruházása címén egy millió 500,000 frt; az országos kiállítás költségeire 500,000 frt, a belügyminiszterium anyakönyvi kiadásaira másfél millió forint, az igazságügyminiszternek pedig a bírói létszám és új bírósági hivatalok felállítására 500,000 frt, a hovádelmi miniszternek az új főparancsnoksági épület berendezésére valamint új magasabb tisztii állások betöltése, a gyalogszázadosok folytatolagos lovasítása stb. címén 500,000 frt, a vallás- és közoktatásügyi miniszter új népiskolák felállítására és a tanítói fizetések valamint nyugdíjak minimális összegre való kiegészítésére: az új felsőbb leányiskola berendezésére stb. 400,000 frt; a földművelésügyi miniszter pedig némi több kiadása címén százezer frtot kap; végre a pénzügyminiszterium költsége emelkedik 600,000 frttal; mely tulnyomó részben személyi kiadásoknak, nevezetesen az állami tisztviselők kiállítás drágasági pótlékál fog szolgálni.

Emelkedik néhány ezer forinttal a miniszterelnökség és az ő felsége körüli miniszterium költségvetése is, valamint emelkedést mutat a közös vámtérlet kiadási tétele is. A kiadásokkal szemben emelkedést mutatnak természetesen a bevételek is; ámbár nem minden oldalon.

Püspökök értekezlete.

Budapest, szept. 2.

A püspöki kar konferenciája tegnap folytatta és be is fejezte tanácskozásait a közös pástörlevél kibocsátása tárgyában. A konferencia tagjai elfogadják a hercegprímás elaborátumát és mint már említettük: elhatározták, hogy a közös pástörlevél két nyelven fog napvilágot látni, egyik a híveknek szól magyarul, a másik pedig a papságnak latinul.

A tegnapi konferencia délelőtt 10 órakor kezdődött, mikor a konferencia tagjai együtt voltak a primás budavári palotájában. A tegnapi tanácskozásra ugyanazok az egyháznagyok jöttek el, a kik a tegnapielőttin résztvettek.

Vasary Kólos hercegprímás pont tíz órakor nyitotta meg az értekezletet és ezután a jegyzőkönyv vezetésére Fehér Ipoly pannonhalmi főapátot kérte fel.

A püspöki kar ezután hozzáfogott a szombaton előterjesztett főpásztori körlevél tervezett tárgyalásához. A tárgyhöz ezuttal is többen szólottak, a tárgyalás menete általában békés szellemű volt.

Maga a körlevél is, mint a mai tanácskozás folyamán tapasztalni lehetett, békés

pok szerkesztőjét is, határozatai közlése által feliratai támogatására, hogy csatlakozhassanak a jayaslathoz a testvér egyesületek is. A közgyűlést megelőzőleg választmányi gyűlést tartottak, a melyen elintézték több ügyet.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 3.

Felhívás előfizetésre.

Szeptember 1-vel új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Előfizetési feltételeink:

Három hónap 4 frt.

Egy hónap 1 frt 50 kr.

Előfizetni lehet bármely naptól kezdve.

— **Városi közgyűlés.** Népes közgyűlés volt tegnap Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának. A gyűlésen Beldi Ákos főispán elnökölt s a következő bizottsági tagok voltak jelen:

Peri József, Boros György, dr. Szombathelyi Gusztáv, Gajzágó Manó, Smil David, Trandafir Miklós, Ferencz József, Haller Károly, Hajós János, Lászlóczy Samu, Székely Miklós, Veress Lajos, Nagy Lajos, Kondás Ferencz, Hadházi Ferencz, Pál István, Dobál Antal, Gombos Ferencz, Halls János, Vécsei Sámuel, Nagy Gábor, Endrassér József, Polcz Rezső, Betegh Péter, Tutsak Sándor, br. Feilitzsch Arthur, Pál János, Szathmáry Elek, Varga Dániel, Matutsek József, Magyar Mihály, Vincze István, Sándor József, Székula Ákos, Valentini Adolf, Bakonyi József, Horváth Gyula, Fischer Lajos, Hatsek Antal, David Antal.

A gyűlés egyik legérdekesebb tárgya volt Szentosz város átírata egy magyar tan nyelvű tiszti akadémia felállítására tárgyában. Sándor József igen szép beszédben pártolta az átíratot.

Ellenkező véleményen volt br. Feilitzsch Arthur s a közgyűlés br. Feilitzschnek adott igazat.

Az új tanácsosi állás 1600 frt évi fizetéssel lesz dotálva.

A polgári fiu-iskola Hirschfeld Lajos építész által fog építtetni, mivel ő a legolcsóbb ajánlatot tette.

Az építés költsége 66,576 frtot tesz ki. Egy igen fontos határozatot mondott ki ezután a közgyűlés. Tudniillik utasította a tanácsot, hogy a Nagy-Szamoson keresztül egy újonnan építendő hid tervezését és költségvetését készítse elő.

Katteró Márton háza ki fog sajátíttatni, mert a város 16,000 frtos ajánlatát nem fogadta el.

Több apróbb ügy elintézése után Szabó Gyula tanácsosunk és Mendel Samu adótisztnek lett megválasztva.

— **Uj tanácsos.** Rég nem volt oly szép jelenetnek színtere a városi közgyűlési terme, mint tegnap délután. Alig számolt be a főispán a kandidáló bizottság eljárásával, a közgyűlés tagjai nagy lelkesedéssel, egyhangú elismeréssel kiáltottak ki Szabó Gyula főjegyzőt tanácsosnak. Fogadják részünkről is a megérdemelt kitüntetéshez a legőszintebbszerencsekívánatunkat!

— **Sándor József,** az Emke tiszteletbeli alelnöke és főtitkára hosszabb külföldi utjáról tegnap reggel hazaérkezett.

— **A pogányok kőkoporsói.** Kolozsvárt a csatornázási ásatások alkalmával a Belfarkas-utczában talált kőkoporsókat kiemelték a földből. A koporsók ott láthatók az egyetemi épület előtt. A koporsók láda alakúak s 2 méter hosszú. 1 méter széles s 1 méter mélyégű belül kivált kódarabok. Falai mintegy 13—15 cmtr. vastagok s belső vonalai kerekettek, hogy a súlyos fedél mintegy légmenetesen zárhassa, s le ne csuszhasson róla. Mind a három koporsónak az oldalán lyukat vágtak a sirrálók. E miatt most már néhány darab csontot kívül egyebet nem találtak benne. A mostani ásatásokból több igen becses kőmunkát találtak. Többnyire a rómaiak idejéből valók, de találtak Kolozsvár életéből valókat is egyet Linczei polgármester idejéből. E kövek az egyetemi épület udvarán vannak.

— **Színház.** Tegnap este operette járta, „Klári“-t adták csak félig telt ház előtt. A kis számú közönség legnagyobb része vidékiekből telt ki, a kik hamisítatlan jókedvvel mulattak a sok helyütt drasztikus operetten, sőt lelkesen tapsoltak, úgy, hogy többször idezték lámpák elé Vendreit és Siposs Etelkát, ki szép csokrot is kapott. A szereposztás a régi volt. Változás csak annyiban történt, hogy a beteg Megyeri helyett Goth válnakozott Vivarel szerepének betöltésére. Kétszertelenül figyelemreméltó alakítást nyújtott, s reája is átragadt az a páratlan jókedv, melylyel tegnap az összes szereplők játszottak. De alakításában sok volt a tulzás, keresettség. A végleteket túlságosan kidomborították.

totta és a lélektani apróságokat igen elhanyagolta. Több művészi tartózkodást kértünk. Az előadás a legjobbak közül való volt. Siposs, Solti, Hegedűs, Szentgyörgyi, Vendrei és Vendreiné jók voltak.

— **Színházi hírek.** Nagyrédek látványosságban lesz része a nyári közönségnek, meg a jelenleg köztünk időző vidékieknek. A színház 3 estére szerződtette Nelli kisasszonyt, az okos elefántot. Ő elefántja az „Utazás a föld körül 80 nap alatt“ cz. nagy látványosságban lép fel és mutatja be produktióit, melyek valóban bámulatosak. A ropant technikai munkával járó látványosságot valószággal gőzerővel készítik elő s e miatt holnap szerdán előadás nem lesz.

— **Folytonos előadás változás.** Nem hunyhatunk szemet azon gyakori rendtelenség felett, melyet a színház adminisztrációja részéről tapasztalunk. Sokszor a színpadon a következő napi előadás jelezve nincsen, ha pedig jelezve van, hiába jelzik, mert minden indoklás nélkül levezik a napirendről és holmi „Szamárhörrel“ rukkolkol elő, mint a mai napon is történt, jöllehet ezen látványossággal a publikum ugys jóllakott. Kívánjuk, hogy ezentúl a színházi vezetéség hetenként adjon megállapított heti heti műsort, melyhez ragaszkodjék s csak elvárhatóan akadály esetén vegye igénybe a repertóir változást.

— **Felhívás.** Felkérjük azon t. orvos-tanhallgatókat, kik segélyegyletünkbe belépni szándékoznak, hogy a kibocsátott gyűjtőkre iratkozzanak fel. Beíratkozni lehet: Csiky Tiivadar, Timár Miksa, Konrádi Dániel, Teleki Kálmán, Hanasiwicz Oszkár Csávássy Zoltán, Veress Elemér, Túske Ferencz, Goth Lajos és David Zsigmond orvos-tanhallgatóknál. Kolozsvárt, 1895. szept. 3-án. Csiky Tiivadar sz. i. elnök, Konrádi Dániel szüidei titkár.

— **Deputáció a kül-monostor-utczából.** A kül-monostor-utca egyik legfőbb közlekedési vonala a városnak s egyik legelőkelőbb sétat helye is lenne a város közönségének, ha a város egy kis figyelmet fordítana a gondozására s költséget áldozna jó karba hozatalára. A kül-monostor-utca azonban el van hanyagolva. Száraz időben poros, esős időben pedig sáros és piszkos. Haller Károly dr. polgármesteri ideje óta nem fordítottak járdáira jó formán sem mi gondot, sem mi költséget. Pedig akkor is csak ideiglenes állapotot teremtetek ott. Ez az ideiglenes intézkedés állott abból, hogy a házak előtt az egyik oldalán gránit kövekből szalagot raktak le s azonban túl beporondozták nyilván valóan azért, hogy a következő években teljes járdát járót építsenek. Jöttek évek, tündek évek, a járdából azonban maig sem lett semmi. A járda helyén sár és pór váltakozik szüntelen. A monostor-utczai adófizetők most már végre megunták ezt a dolgot s kilépnek a várakozó állapotból. A tekintélyesebb házbirtokosok összejöttek s elhatározták, hogy küldöttségileg járulnak a polgármester elé és kérik fogják, hogy a hatóság a kül-monostor utca mizeriáján végre valahára segítsen, mert egyéb nyomorúság között a földmunkákkal hetek óta járhatlanná tették ez utczát.

— **Ágostai hitv. klub alakult** a mult éyben Kolozsváron, melyben a helyi egyházat és iskolát érdeklő ügyek, minden politikai vagy más érdekű kérdések kizárásával tárgyaltnak. Folytatólagosan érvényesülnek ez összejövetelek ez éyben is, kezdetüket f. szept. 4-én este 7 órakor, az Erzsébet szálló egyik külön termében. Ez alkalommal igen érdekesnek ígérkezik ez összejövetel, mert a távozó gondnok, dr. Genscher Antal helyének betöltése képezi az értekezlet főtárgyát. Ez barátságos összejövetel, melyen minden önálló ág. ev. polgártársunk szívesen láttatik. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Pánik a színházban.** Tegnap este „Klári“ előadásakor a karzaton nagy mozgás támadt, mely a földszinti közönség figyelmét egészen oda vona és egy percze az előadást is megakasztotta. A suttyogás, zaj, járás-keles csak 5—6 percz mulva szűnt meg. A pánikot egy asszony rosszul lett és elájulása okozta.

— **Az „Erdélyi Gazdasági Egyet.“** titkári hivatala és irodája mai napon az állatkiállítási helyiségéből újra visszaköltözött rendes helyére: Belközép-u. 11. sz. Mikó házba.

— **A „Kolozsvári Polgári Dalegyet“** vasárnap, azaz szept. 8-ikán tartja meg rendes dalestélyét a Hercegovinában, kedvezőtlen idő esetén az iparos-egylet összes termében. A meghívók már szét is vannak küldve, felkérjük a t. pártoló tag urakat, hogy a kik még talán tévedésből meghívót nem kaptak, és igényt tartanak hozzá, jelentsék be az iparos-egyletbe feljegyzés végett, hogy a meghívók kiszolgáltathassanak. A rendezőség.

— **Menageria.** Mindenféle vadakkal gazdagon felszerelt állatsereglet tötött fel sátorfáját Kolozsvárt a tencsintéren. Sok szép állattjai között érdekes egy nagy elefánt, mely különböző produktókat végez idomított lovakkal. Az apró oroslánkölykök, valamint az állatszeldítő produktóik a fenevadakkal érdekesek. Kétszer van naponta előadás. Délután 4 órakor és este 7 órakor.

— **A királyné útja.** Erzsébet magyar királyné — mint Párisból írják — vasárnap reggel 7 órakor odaérkezett. Minthogy felsége szigorú incognitoban utazik, nem volt semmiféle fogadtatás.

— **A király ajándéka.** Ferencz József király a török szultánnak két szép szürkét küldött ajándékba a melyek a magyar méneshöl valók. E lovak egyike Belgrádban megbetegedett, úgy, hogy állatorvost kellett hozatni. Az állatorvos eret vágott a lovon, mire az folytathatta útját Konstantinápoly felé.

— **A székely-udvarhelyi vasuti állomás** híres arról, hogy hogy ott az utazókkal személyválogatás nélkül gorombáskodnak. E sorok írója arról a mult szombaton személyesen győződött meg s ha egy nagy forgalmu állomáson a vasut-igazgatóság oly nyomorult két kis váróterembe sorozta az utazókat, — ha 3 óra helyett a vonatot bizonyára rendtelenségből 4 óráker indítják meg és végül mint a mi szintén szombaton történt első és másod-osztályu jeggyel az utazókat harmadik osztályon utaztatja, — legalább a személyzet részéről ne legyen ki téve insulzusoknak. Elvárjuk a legszigorubb intézkedést.

— **Budavár visszavételének évfordulója.** Vasárnap délelőtt ünnepelték meg a várbán Budavár visszavételének 209-ik évfordulóját. Az ünnepély délelőtt tíz órakor kezdődött nagy misével a Mátyás-templomban, melynek tornyát és főhomlokzatát ez alkalomból nemzeti lobogók ékesítették. Az istentiszteleten nagyszámú díszes közönség jelent meg. Az istentiszteletet Bogisich Mihály prépost, budavári apátplébános végezte dr. Nemes Antal, Bozóky Endre káplánok, több szerzetes és növendékpa segédletével. Mise közben a papság a megjelent közönséggel ünnepi körmenetben körüljárta a templomot és visszatért a szentélybe, hol folytatta az istentiszteletet. A Szentháromság téren nagy közönség volt jelen, mely tetszésel hallgatta a nem mindennapi egyházi hangversenyt. Az ünnepélyt szent beszéd és litánia fejezte be.

— **Zelenka Pál lemondása.** A miskolci ág. ev. egyházközség nagy tanács-termében vasárnap délelőtt gyűlés volt Radvány István, kir. tanácsos egyházfelügyelő és Krányecz József lelkész kettős elnöke alatt. Jelen voltak: Miskolcz, Diósgyőr, Kölcse, Csánálos, Arnóth Sajó-Kase ág. ev. egyházközségek képviselői. A nevezett községek küldöttei a visszalépett Zelenka püspök iránti ragaszkodásuknak és törhetetlen bizalmuknak nagy lelkesedéssel adtak kifejezést, egy szersmind szavazatukat újra Zelenkára adták.

— **Kiáított honfoglaláskori lovassir.** Pontos kulturtörténeti nevezetességgel leltre akadtak Törtelen, Demeter József gazda telkén, hol egy épségben maradt honfoglaláskori lovassir, találtak, melyből a vitézt lovastól együtt temették el, mely pedig a kölcsönös helyzetből következtetve a lovat elevenen, mert a lo fejé jóval magasabban fektült, mint a vitéz teste, a hogy valószínűleg elhantolás közben ösztönöszterleg mindig feljebb és feljebb nyujtogatta. A lónak koponyáján kívül megkerültek a paták, a vitéz koponyája, egy jó rakás csont, a löszerszám fémboglárjai, a kongyelvek, s a vitéz fegyverzetének maradványai. Hogy a lelet valóban a honfoglalás idejéből való, az onnan következik, hogy a talált boklárkhoz, fegyverekhez s kengyelvashoz hasonló, egyebütt a 7. és 8. századbeli érmekkel együtt találtak. Különben lovassirokat még csak a nép vándorlás idejéből leltek hazánkban igen nagy számmal.

— **Érdekes pályadíj.** Az anyakönyvezetőknek jelenleg még nincs dolguk, hát jó tréfákat csinálnak. Ilyen jó tréfát csinált Ungvármegyének egyik jó humoru jegyzője is, de a tréfának — ha megfigyeljük — elég komoly a háttere. — A humoros jegyző ugyanis a következő pályadíjat tűzte ki karzarsainak, a jegyzőknek:

„Az a kör-vagy községi jegyző, a ki az anyakönyvezetést megállapított évi díjat egy év lefolyása alatt mint büntetést le nem fizeti, vagy le nem vonják neki kisebb-nagyobb összegekben: ez a jegyző a pályadíj kitűzésétől, 1896-dik év október havának elsőjén a büntetésképpen le nem vont összegnek kétszeresét követelheti, de csak abban az esetben, ha ez az összeg kitelik a pályadíj kitűzője fizetésének büntetésképpen le nem vont összegéből.“

Ebből kitűnik, hogy maga a pályadíj kitűzője is biztosra veszi, hogy nem fog anynyi megmaradni a tiszteletdíjából, a meny nyiból pályanyertes karzars tiszteletdíjának fennmaradó részét megkértszerezhetné.

— **Baltik Frigyes püspök beiktatása.** Fényes egyházi ünnepélylyel és hazaflás óvációk között iktatták be vasárnap Baltik Frigyes püspököt a balasgyarmati evangélikus egyház lelkeszév. A szertartást Srebla János főesperes végezte s az oltár előtt mondott beiktató beszéde után meghattottan ölelte meg a püspök az oltártól lelévő ősz paptársát, majd önmaga a szószékre lépvén magyar hazaflás szellemű szent beszédet mondott. Az ezernyi sokaság után a papl. kba bekísérte a püspököt, hol a tisztelegő üdvözlések következtek. A püspök valamennyi üdvözlöszékre beható szívélyes válaszokat adott. Délután 2 órakor a vármegyei háztartásban több mint 200 területi kü ünnepélyes lakoma fejezte be az emlékezes napokat. A lakomán számos hölgy, éltkőn a főispán neje vett részt.

— **Egy polgáresalád története.** Morvaországban egy kis városból oly hírt közölnek, melynek regényesen dramatikus részleteivel Zola is bizvást foglalkozhatnék. Egy hathetes gyermekleány elvesztette anyját és az apa egyszerű polgárembernek ajándékozta e gyermeket. Gyermekkorának e boldogsága későbbi szerencsétlenségévé lett. Az örökre fogadó szülők gondosan nevelték a leánykát és midőn később egy vagyontalan, de derék kereskedő feleségül vette őt, sorsa egész életére biztosítottak látszott. A kereskedő hosszas küzdés után a vagyonosodás felé közeledett, de egy borzasztó bűntett, mely eeddig felderítetlen maradt, véget vetett a szerencsének. 1893. okt. 16-án ugyanis az asszonynak fogadott szüleit meggyilkolták. Rablás nem történt s a tetteseket elfogni nem sikerült. A katasztrófa idegbajt szerzett a nőnek a miből még mostanig sem épült fel teljesen. — Ezen kívül örökös erkölcsi és anyagi gondokkal is kellett küzdeni. A kereskedő feleségét a meggyilkolt házaspár hat évvel haláluk előtt, főörökösévé tette. És midőn később kitűnt, hogy a hagyatéka nagyon is tul van terhelve, az asszony és a ferje az elhunytak becsületét igyekeztek megőrizni. A férj odaadott mindent, eladták meg az tisztelet is, hogy az öröklő adósságokat megfizthesse. De a terheket végre nem bírta el és hátrálások adótartozás miatt a legkeményebb végrehajtásokkal üldöztek őket. Az butorok, az ágyak, de meg az asszony gyászruhája is árverezésre került volna, midőn az asszony kölcsönözött pénzzel Bésbe utazott, kihallgatást kért az akkori pénzügyminiszternél és előadta esetét. A miniszter táviratilag telfüggesztette az árverést. Az öröklő házasoktól terhelő egy kis jelzálogkölcsönön kívül lelkiismeretes öröközők az összes adósságokat lefizették. Most a ház is árverésre kerül, mert a házastfelek nem képesek 80 frtot kitévő negyedévi kamatokat megfizetni. A férjnek gazdag rokoni megtagadják a segélyt, mert ők mint csehek elfordulnak a némettől. Az asszony egy nagyevű egyházfőnek a rokona, de ez meg azzal utasította el, hogy oly embernek a leánya, a ki szegyet hozott a családra, mert zsidó leányt vett el feleségül!

— **A negyvenötödik csillag.** Az északamerikai Egyesült államok hadügyminiszterének rendelkezése egy csillagot vetek föl a köztársaság csillagos lobogójába. Az új csillag Ulah államot képviseli, mely 1896 július, 4-én lép be az unióba. Az Egyesült államoknak ez a negyvenötödik állama: a negyvenötödik csillag a köztársaság nemzeti zászlójában.

— **Zenci hajlam.** Egy fiatal leány karján a hangjegytáskával, a zeneakadémia felé megy. Egy ur hozzácsatlakozik: — Nagysád énekel? — A leány egy pillanattig haboz. — Igen, uram... Miért kérdezi? — Mert... kisérni akarom.

— **Egy gyermek sírfelirata.** Egyik somogyvármegyei temetőben egy korán elhunyt ifjúnak sírja felett a következő sírfelirat ékeskedik:

Itt nyugszik egy Ökröcske Ökr Bálintnak gyermeke
Kit az Isten nem engedte
Hogy Ökr legyen belőle.

— **Kit mi ihlet meg.** Hall Laine, az angol novellista, csak akkor tud gondolkodni, ha körülte sötétség van. — Alme Tadome csak akkor fest, ha tekintetét csillagokra emelheti, persze az az ég is, melyre feltekint festve van, de ragyogó csillagokkal van telezsírva. — Gilbert, a „Mikado“ szerzője, csak úgy tud írni, ha egyidejűleg énekel is, Vergának pedig csak akkor jut valami eszébe, ha oly könyvet olvas, mely nagyon untatja.

— **Az életerős Gladstone.** Gladstone-ak, a nagy öreg embernek szellemi és testi épsége valóban bámulatra méltó. A minap Havarden földesura Moely Farmanba ment és megerőtletes nélkül mászta meg az 180 láb magas hegyet, mely a tenger fölött magaslik ki. Az aggasztán mellett lépkedett ifju unokája Dorothy Drew, a ki kerek 80 évvel fiatalabb Gladstone-nál. Szerdán Lord Nortonhoz látogat el a nagy államférfi, mely három napját veszi igénybe. Majd egy hétre Hagleybe megy s így osztja be kirándulásokba nyári szabadságidejét.

— **A szent szönyeg processiója.** Amikor a zarándokok legnagyobb része már eltávozott a proféta sírjától, akkor terítik rá a Kaabára, a mekkai templom legnagyobb szentegyére az új szent szönyeget melyet minden éyben Kairó és Damaszkusz városok küldenek. A kairói szönyeg kincset ér és boldog az, a ki elkészítését a szönyeget Mekkába viszi. A processziót, mely a szönyeget Mekkába viszi, katonai őrizet kíséri s ezek a katonák viszik vissza Kairóba a régi szönyeget, melyet da rabokra vagdalnak és szétosztják a mecsetek és jámbor igazhittűek között. A szent szönyeget egy drága szövetekkel és éktövekkel gazdagon megrakott állványon viszik, ez az úgynevezett „mahmal“, melyet az egyiptomi zarándokok még jobban tisztelnek, mint magát a szent szönyeget. A mahmal története a következő: A mohamedán évszámítás szerint 648. esztendőben, a mamelukok uralmának kezdetén, 80 napig egy jámbor szultánné uralkodott Egyiptomban, kit Gyöngyfának neveztek. Ezt a jámbor szultánt rövid urelkodása alatt nagyon megkedvelték a muzulmánok, mert ő maga járt elől a jó példával a helyekre való zarándoklásban. Tevédhátan baldachin alatt zarándokolt a szultán Mekkába, ahonnan a legjobb egészségben tért vissza és az ő emlékeztetere viszik egy ilyen baldachin alatt a szent szönyeget. Ezt a baldachint nevezik mahmalnak, melyet a királyi méltóság jelképének tekintenek. Az a mahmal, amelyen a régi szent szönyeget Kairóba visszahozták, egyike a legnagyobb ünnepe-

nek a khediye székvárosában, melyen az összes tiszteket és hivatalokat zárva tartják és mindenki kimegy az Abbassije felé vezető utra, hogy tanuja legyen a szent szönyeg visszahozatalának.

— **Két jó tanuló az „Ellenzék“** nyomdájába azonnal felvétetik. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Szerkesztőségi üzenet.

T. urnak — Helyett. A kolozsvári „Chewra Kadischa“ orth. izr. temetkezési egyletnek viselt doigairól írott közérdekű cikkét, melyet tértünk engedi — közölni fogjuk.

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Kérem az igazság érdekében szíveskedjék az alábbi sorokat becses lapjában közreadni.

A helyi és egy budapesti lapokban ismételve közöltetett az a hír, hogy a tencsintéri kutba talált gyermek, kutba esése az én hanyagságom következménye lenne.

Ebben az ügyben a hivatalos vizsgálat megindított és annak rendjén ki fog tűnni, hogy hivatalos közegek részéről történt-e mulasztás, vagy nem.

Addig is míg ez megtörténik a személyem ellen emelt vádra vonatkozólag kénytelen vagyok köztudomásra hozni, hogy a város területén levő közutak feltűgyelete a szervezési és ügyviteli szabályzat 247. § értelmében nem hozzám, hanem a kerületi kapitányok ügykörébe tartozik, s az itt felmerülő hiányok miatt engem felelősség csak azon esetben terhel, ha a hiányok hozzám, illetve a város-gazdai hivatalhoz bejelentetett és én azokat haladéktalanul ki nem javítottam.

Mivel pedig a szóban levő kut fedelének hiányos állapotáról hozzám jelentés nem tétetett, a történt szerencsétlenségért engem semmiféle vád sem terhelhet.

Egyébiránt nem áll, hogy a kut fedele 4—5 hónap óta lenne hiányos, hiszen egy bizottság a városi főorvossal együtt ezeltől 5—6 héttel vizsgálat czéljából vizet vett aból a kutból és azt teljesen rendben levőnek találták. Továbbá meg kell jegyezmem még azt is, hogy közutainknak fedő deszkái nincsenek és soha sem voltak leszegezve, azt tehát bármikor és bárki felszedheti és mint a szóban levő kutnál gyakran történt — el is lophatja.

Kolozsvárt, 1895. szept. 3-án.

Czeoz Gyula
város-gazda.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti távirata.)

Sedáni ünnep.

Budapest, szept. 3.

Berlinből táviratozzák, hogy a tegnapi sedáni ünnepen Vilmos német császár a diszebédén felköszöntötte a győztes német hadsereget és elővezőreit a szász és württembergi királyt. Elismerte az ellenséges francia hadsereg vitézségét, Bismarcknak a császár üdvözlő táviratát küldött, ki ezt válaszában megköszönte.

László főherczeg balesete.

Budapest, szept. 3.

László főherczeg tegnap az aradmegyei agyai erdőben vadászott. Vadmacskát löve, a súlyos sebével menekülő vadnak utána ment a sürtűbe. Fegyverét maga után huzá, mely elcsúszott és a fiatal főherczegnek a combját átlította. Ott ápolják.

Takács Zoltán.

Budapest, szept. 3.

Takács Károlyné tegnapi kihallgatásakor tagadta bűnrészességét. Mikor budai házának megvétele került szóba, hivatkozott arra, hogy Pécssett két háza volt, melyeket eladott.

Budapestre most visszajött az öreg Takács is, ki a kihallgatáskor hasonlóképen vallott.

*) E rovat alatti közleményekért a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lapfajdos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.

A legnemesebb erdélyi bor fehér és piros, vörös budai, erdélyi szilvrium és seprópálinka, a Teutsch cég pinczéiben.

Lerakat Kolozsvárt: Segesváry és Társánál.

(17—*)

H I R D E T É S E K.

Sz. 16,866—1895.

alisp.

Pályázati hirdetmény.

A székely-udvarhelyi főszolgabírói hivatalnál rendszeresített **irnoki állomás** lemondás folytán megüresedvén, ezen irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyó évi szeptember hó 18-án déli 12 óráig** adják be.

Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom 440 frt fizetés és 50 frt lakáspénz.

Székely-Udvarhelytt, 1895. augusztus hó 30-án.

UGRON JÁNOS,

alispán.

616. (2—3)

Sz. 4159—1895.

622. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

Az ujonnan rendszeresített **székelyői aljegyzői állomás** betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen körjegyzőséghez Székelyő (körjegyzői szakhely), Rogozs, Viság és Trányis havasi községek tartoznak. A megválasztandó aljegyző köteles lesz a felsorolt községekben az állami anyakönyveket vezetni.

Az aljegyző javadalmazása: évi fizetés 300 frt, lakbér 80 frt, utazási átalány 120 frt.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban foglalt képességi bizonyítvánnyal, erkölcsi bizonyítvánnyal, az eddigi alkalmazást igazoló főszolgabírói bizonyítvánnyal, valamint a magyar és román nyelv tökéletes birását igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérésüket hozzám **szeptember hó 23-ig** adják be.

A választás **szeptember hó 30-án délelőtt 11 órakor** Székelyőn fog megtartatni.

A b-hunyadi járási főszolgabírótól.

Bánffy-Hunyad, 1895. évi augusztus hó 30-án.

K E R T É S Z,

főszolgabíró.

307—1895.

kg. sz.

623. (1—2)

Árverési hirdetmény.

Közírré teszem, hogy a Zilah városi vásár-vám és kövezet-vámszedési jognak 1896. évi Január hó 1-től 1898. évi Deczember hó 31-ig terjedő **3 évre** 7010 frt évi bérösszeg, mint kikiáltási ár mellett leendő bérbeadására **folyó évi Szeptember hó 23-án délelőtt 10 órakor** a városháznál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A zárt ajánlatok a megajánlott évi haszonbér 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva, a versenytárgyalás megkezdéséig alólirotthoz nyújtandók be.

Az árverési feltételek s a vámtariffák és szabályzatok a polgármesteri irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zilah, 1895. évi augusztus hó 30-án.

Péntek Farkas,
polgármester.

Sz. 3385—1895.

ülvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közírré teszi, hogy Balea Dimitru és neje Bozsán Násztásia végrehajtónak Márián Alexa, Násztásia férj. Nikula Juon I. Stefáné, Marosán Anna férj. Dumitru Juonné végrehajtást szenvedők elleni 46 frt 38 kr. perköltség s jár. iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a Kolozsvár vidéki kir. járásbírói) területén levő, Felek községben és határán fekvő és a fenti végrehajtást szenvedők tulajdonával felvett feleki 175. tjkvbeni A + 1. rsz. 177., 178. hrsz. birtokra 181 frt becsárban; a 7. rsz. 2122. hrsz. birtokra 11 frt becsárban; átjegyzés folytán a Porucz Vasília és a fenti végrehajtást szenvedők tulajdonával felvett feleki 707. tjkvbeni A + 1. rsz. 1467. hrsz. birtokra 66 frt becsárban, 2. rsz. 1688. hrsz. birtokra 51 frt becsárban, 3. rsz. 1693. hrsz. birtokra 18 frt becsárban, 4. rsz. 1711. hrsz. birtokra 32 frt becsárban, 5. rsz. 1986. hrsz. birtokra 64 frt becsárban, 6. rsz. 2546. hrsz. birtokra 32 frt becsárban, 7. rsz. 2688. hrsz. birtokra 16 frt becsárban, 8. rsz. 2802. hrsz. birtokra 26 frt becsárban, 9. rsz. 2808. hrsz. birtokra 16 frt becsárban, mint ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi szeptember hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor** Felek községében, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kolozsvárt, 1895. évi május hó 25-én.

Dr. SZENTKIRÁLYI GYULA,
kir. törvényszéki bíró.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

PORTLAND CEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

SEGESVÁRY és TÁRSAI kereskedő uraknál és TESSITORI és GURISATTI beton-vállalati cégénél.

586. (9—x)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (47—50)

Adriance, Platt & Co.

new-yorki gépgyáros

„kizárólagos képviselőisége“

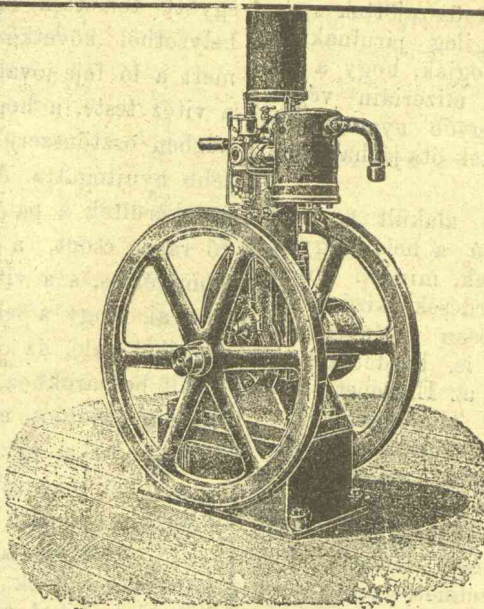
Fűkaszaló,

Marokrakó, arató

és Kéveköto arató

gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Bánki Csónka

szabadalmazott

1, 2 és 4 lóerejű

gazdasági

Petroleum

Mótorok

képviselőisége.

Mindenemű kipróbált szolid kivitelű gazdasági gép jutányos beszerzése.

Nyári idényre ajánlunk kitűnő minőségű és jutányos áru:

gépölajokat,

kocsi-kenőcsöket,

petroleumot,

zsákokat, ponyvákat, kőszet,

vasneműeket, továbbá

Megbízható Műtrágyákat.

Legjobb

arató- és fűkaszaló gépek

a D. M. Osborne & Co Anburn (Észak-Amerika) gyártmányai.

Kizárólagos raktár

fűkaszaló, marokrakó, arató és kévekötoökből.

Tauffer Ferencz

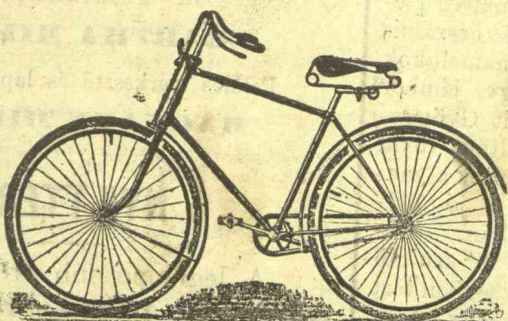
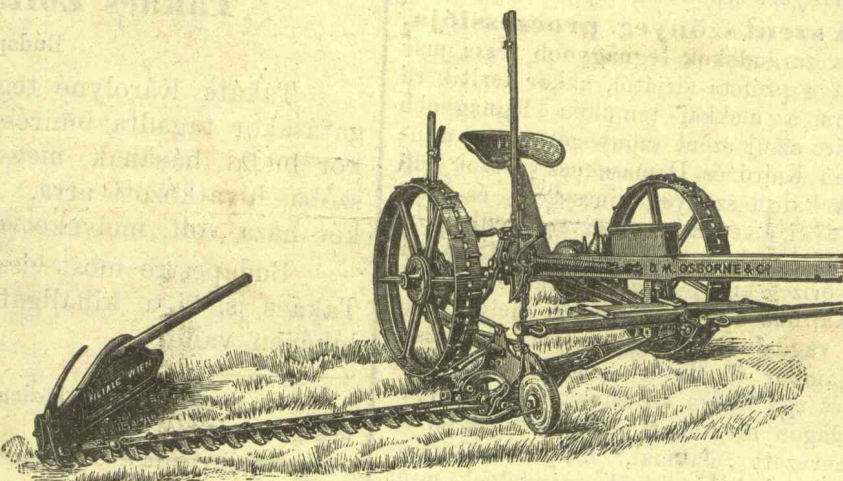
utódánál

K O L O Z S V Á R T.

Gyári raktár szénagyűjtők, cséplőgépek, rosták, Trieurök stb. mezőgazdasági gépekből.

Angol és belföldi kerékpárok (Bicycle) és összes hozzá tartozó felszerelések.

Uj Pneumatikus gépet 150 forintért.

337. (26—x)

